Príbeh Michala Štanga

Pplk. ThLic. Michal Štang sa narodil 5. augusta 1960 v Hnilčíku – Binde. Svoje detstvo prežil v rodnom Hnilčíku, kde vyrastal v prostredí Spiša, spätom s rodinou, vierou a životom miestnej obce. Jeho otcom bol Michal Štang, ktorý pracoval ako baník, a matkou Terézia Štangová, rodená Holečková. Mal o štyri roky staršieho brata, vdp. Vladimíra Štanga. Práve v rodnom Hnilčíku sa začala jeho životná cesta, ktorá ho neskôr priviedla ku kňazstvu a napokon až k službe vojenského duchovného a generálneho vikára Ordinariátu Ozbrojených síl a Ozbrojených zborov Slovenskej republiky. V neskoršom živote bol charakterizovaný nielen ako kňaz a duchovný pastier, ale aj ako športovec, turista, organizátor a priateľ. Mal teda blízko k športu, pohybu a prírode.

Už od detstva mal blízko ku kostolu a viere. Vyrastal v rodine, kde bolo náboženské prostredie prirodzenou súčasťou života. Podľa jeho vlastných spomienok mal ku kostolu blízko už ako chlapec a postupne sa zapájal aj do služby pri oltári. Jeho detstvo a dospievanie tak významne ovplyvnili jeho neskoršie rozhodnutie pre kňazské povolanie.

Po základnej škole pokračoval Michal v štúdiu na gymnáziu v Spišskej Novej Vsi. Neskôr sa rozhodol pre duchovné povolanie a nastúpil na Rímskokatolícku cyrilometodskú bohosloveckú fakultu v Bratislave. Po štúdiách prijal 14. júna 1987 kňazskú vysviacku od ThDr. Ján Pásztor. Tým sa začala jeho dlhoročná kňazská služba.

Svoju primičnú svätú omšu slávil 21. júna 1987 vo farskom kostole Povýšenia svätého Kríža v Hnilčíku. Bola to významná udalosť nielen pre Michala, ale aj pre jeho rodinu a celú rodnú obec. Do Hnilčíka sa vrátil už ako novokňaz, aby po prvýkrát slávil svätú omšu vo svojom rodnom farskom kostole.

Potom začal Michal pôsobiť ako kaplán. V rokoch 1987 až 1989 pôsobil v Rabči na Orave a v roku 1989 nastúpil ako kaplán do Námestova, kde pôsobil do roku 1991. Pracoval s veriacimi a postupne získaval skúsenosti, ktoré neskôr využil vo svojej ďalšej kňazskej službe.

V rokoch 1991 až 1996 bol Michal správcom farnosti v Liptovských Kľačanoch a Liptovskom Svätom Kríži. Venoval sa farskej pastorácii, rodinám, deťom a mládeži. Ľudia si ho pamätali ako aktívneho kňaza, ktorý mal rád šport a vedel sa priblížiť aj mladým ľuďom. Jeho pôsobenie v tejto farnosti zanechalo výraznú stopu a aj po jeho odchode si naňho veriaci spomínali. Jeho pôsobenie vo farnosti v Liptovských Kľačanoch v rokoch 1991 až 1996 potvrdzuje aj oficiálna história obce.

V roku 1996 prišla ďalšia veľká zmena. Michal bol uvoľnený pre duchovnú službu v Armáde Slovenskej republiky. V apríli 1996 nastúpil ako jeden z prvých vojenských kaplánov na vtedajší 3. zbor letectva a protivzdušnej obrany vo Zvolene. Bol prijatý do služobného pomeru v hodnosti major a ustanovený za dekana Veliteľstva 3. zboru letectva a PVO vo Zvolene, neskôr Veliteľstva vzdušných síl OS SR.

Vojenská služba Michala Štanga nebola iba o duchovnej službe vojakom. Bol aktívnym kňazom najmä v pastorácii vojenských rodín, detí a mládeže. Zaslúžil sa o rozbehnutie detských letných táborov duchovnej služby a ako prvý z vojenských kaplánov sa so slovenskými vojakmi pravidelne zapájal do púte mladých z Muráňa do Levoče. Viackrát absolvoval aj medzinárodnú vojenskú pešiu púť z Varšavy do Čenstochovej v Poľsku. Jeho osobnosť zostala navždy spojená s vojenskou kaplnkou svätého Michala archanjela pri Veliteľstve vzdušných síl SR vo Zvolene, ktorú vlastnoručne vybudoval, zariadil a sprevádzkoval.

V rokoch 2003 až 2004 pôsobil ako vojenský duchovný v mierovej misii OSN UNMEE v Eritrei. V roku 2004 bol povýšený do hodnosti podplukovníka. Od 1. marca 2005 ho ordinár OS a OZ SR vymenoval za generálneho vikára Ordinariátu OS a OZ SR. Zároveň sa stal administrátorom farnosti svätého Juraja na Ministerstve obrany SR a Generálnom štábe OS SR v Bratislave. Jeho pôsobenie vo vojenskej duchovnej službe tak patrilo k najvýznamnejším obdobiam jeho života.

Dňa 19. januára 2006 sa Michal Štang vracal z Kosova, kde pôsobil v rámci mierovej misie KFOR. Bol na palube vojenského lietadla AN-24 Ozbrojených síl SR, ktoré smerovalo z Prištiny do Košíc. Pri maďarskej obci Hejce lietadlo počas návratu havarovalo. Na palube bolo 43 ľudí a tragédiu prežil iba jeden človek. Michal Štang patril medzi 42 obetí. V čase smrti mal 45 rokov – narodil sa 5. augusta 1960 a zomrel 19. januára 2006, teda ešte pred svojimi 46. narodeninami.

Jeho smrť zasiahla rodinu, slovenských vojakov, jeho bývalé farnosti i celú slovenskú verejnosť. Ordinariát po tragédii pripomenul Michala ako obetavého Kristovho služobníka, duchovného pastiera, organizátora, športovca, turistu a priateľa. Jeho život bol spojený s Hnilčíkom, farnosťami, v ktorých pôsobil, a neskôr predovšetkým s vojenskou duchovnou službou. **Česť jeho pamiatke!**

Použité zdroje

Základné údaje o narodení Michala Štanga, jeho kňazskej vysviacke 14. júna 1987, pôsobení v Rabči, Námestove a Liptovských Kľačanoch, ako aj o jeho vstupe do vojenskej duchovnej služby, misii v Eritrei a funkcii generálneho vikára uvádza Ordinariát OS a OZ SR.

Podrobnosti o Michalovom pôsobení vo farnosti v rokoch 1991 až 1996 uvádza oficiálna história Obce Liptovské Kľačany.

Informácie o jeho aktívnej pastorácii vojenských rodín, detí a mládeže, detských letných táboroch, púti z Muráňa do Levoče, vojenskej púti z Varšavy do Čenstochovej a vojenskej kaplnke svätého Michala archanjela vo Zvolene prináša Ordinariát OS a OZ SR.

Údaje o jeho detstve, rodinnom a náboženskom prostredí a ďalších spomienkach poskytol Michalov brat Vladimír Štang.

Podrobnosti o tragickej havárii lietadla AN-24 pri Hejciach 19. januára 2006 a o Michalovi Štangovi ako jednej zo 42 obetí uvádza Ministerstvo obrany SR.

Spomienku na Michala Štanga a jeho život v rodnom Hnilčíku priniesol aj Obecný spravodaj obce Hnilčík, ktorý opisuje jeho pôsobenie vo vojenskej duchovnej službe a tragický návrat z misie KFOR.